

מבחן כנות שיראז

גל ספיר, תרצה זהבי

מבוא ותיאור הבעיה:

במסגרת עליית המדרגה בפעילות הענף בולטת המגמה לשפר את איכות היין על מנת להתחרות ביבוא ולפרוץ לשווקי היצוא עם מוצר תחרותי. במסגרת זו הוכנסו שיפורים טכנולוגיים ביקבים ומושקע מאמץ ניכר להתאמת הקלונים האופטימליים מכל זן לאזורי הגידול השונים.

מזה עשרות שנים נעשה בארץ שימוש במספר מצומצם של כנות, בעיקר כנות חזקות עמידות ליובש קרקע שהעניקו יבולים גבוהים במגוון רחב של תנאי גידול. בשנים האחרונות הובאו לארץ מגוון רחב וחדש של כנות גפן בעלות תכונות מגוונות שלא נעשה בו שימוש קודם לכן. מאחר ובגידול זני איכות ליין הקריטריון המרכזי הוא איכות הפרי והיין ולא היבול החל שימוש מצומצם בכנות החדשות במטרה לשפר את איכות ענבי היין. בבחירת הכנות לחלקות המבחן שיתוארו נעשה ניסיון לייצג כנות מקשת רחבה של עוצמות צימוח מתוך הנחה שלעוצמת הצימוח השפעה משמעותית על איכות היין. קריטריון מרכזי נוסף לבחינת הכנות היה דיווחים שנאספו מן הספרות המעידיים על יתרון של הכנות הנבחרות בגידול זני איכות בחו"ל ועל התאמתן לזנים קברנה ומרלו.

מטרות הניסוי

לבחון את השפעת הכנות על יבול ואיכות היין.

חומרים ושיטות

הכנות על פי מקורן הגנטי-
מכלואי ברלנדיארי עם רופסטריס: ריכטר 110, פולסן 1103, רוגירי 140.
מכלואי ברלנדיארי עם ריפרייה: C 49-161, SO₄, 420-A.
מכלואי רופסטריס עם ריפרייה: C 3309, 14-101,
מכלואי סולוניס עם רופסטריס: 3-216

הטיפולים שניתנו

באופן עקרוני, לא בוצע כל טיפול מיוחד וכל הגפנים עברו את הטיפול המשקי עפ"י נתוני החלקה בה הם נמצאים.

מבנה הניסוי

הכנות נטעו במבנה של בלוקים כאשר מכל כנה יש שלושה בלוקים. בכל בלוק נבחרו 3 גפנים לבדיקות.

המדדים שנבדקו

1. בחינת מספר שריגים ואשכולות.
2. יבול.
3. מדדי איכות ענב בבציר (בריקס, TA, PH).
4. משקל גזם

תוצאות

התוצאות המובאות להלן הן תוצאות משנה שנייה של מעקב. לאור תוצאות 2008 חילקנו את חלקת התצפית לשניים עקב השונות הגבוהה בין החלקה הצפונית לדרומית. בניגוד לשנת 2008 לא נצפה בשנה זאת יתרון כלשהוא לכנה מסויימת מבחינת הפוריות (טבלה 1).

כנה	חלקה	Shoots	Count Shoots	Clusters
3309	דרום	13.33	27.67	35.67
	צפון	12.33	30.67	33.00
101/14	דרום	14.00	29.67	31.00
	צפון	15.00	32.00	41.33
161/49	דרום	14.67	28.33	39.33
	צפון	12.00	25.00	30.67
216/3	דרום	13.33	32.33	41.67
	צפון	13.67	28.00	31.00
420A	דרום	12.67	25.33	36.67
	צפון	13.67	28.33	30.67
SO4	דרום	14.00	26.00	30.33
	צפון	11.33	23.33	31.67
פולסן	דרום	16.00	33.00	39.67
	צפון	14.00	29.33	33.67

טבלה 1: מדדי הפוריות של הכנות

מדדי בציר

כנה	חלקה	יבול (ק"ג)	אשכולות	מש' גרגר	PH.	BRIX
3309	דרום	10.7	64	1.33	3.7	25.4
	צפון	8.44	52	1.4	3.65	25.2
101/14	דרום	3.66	26	1.31	3.55	25.1
	צפון	6.8	48	1.44	3.55	24.8
161/49	דרום	5.44	37	1.42	3.69	25.1
	צפון	4.7	26	1.37	3.53	24.8
216/3	דרום	5.69	37	1.45	3.81	25.7
	צפון	6.25	37	1.39	3.6	25
420A	דרום	4.58	36	1.23	3.75	24.9
	צפון	5.93	38	1.18	3.57	25.4
SO4	דרום	5.22	28	1.47	3.6	25
	צפון	5.73	31	1.47	3.66	25.2
פולסן	דרום	4.45	34	1.33	3.78	25.8
	צפון	4.31	22	1.4	3.76	26.8

טבלה 2: בחינת מדדי הבציר והצימוח בחלוקה לשתי החלקות.

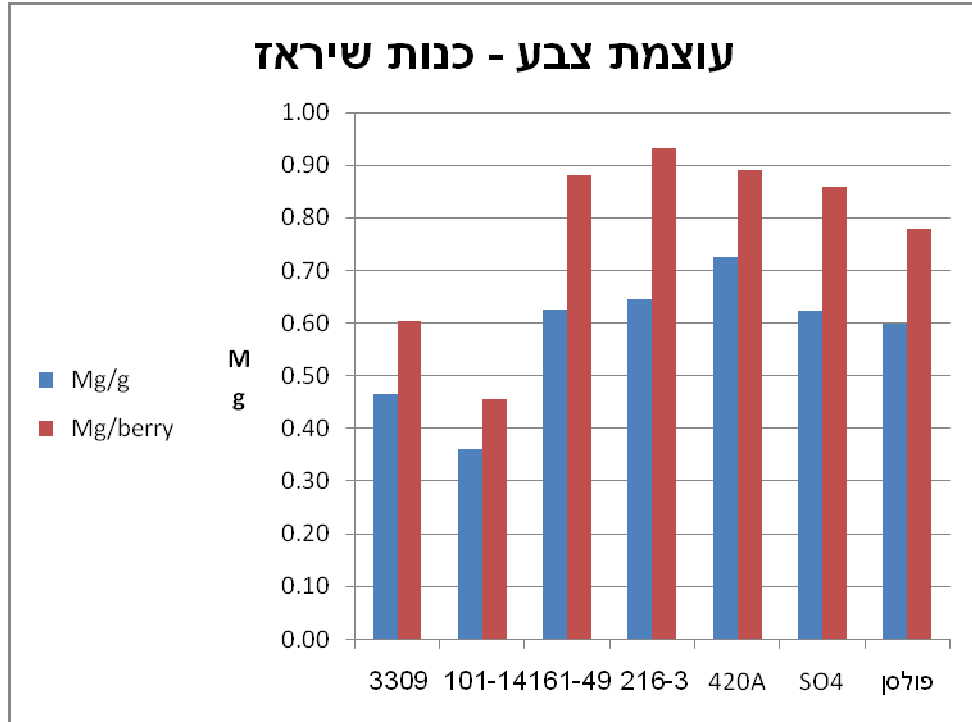
יבול – בדומה לנתוני ההתעוררות גם בנתוני היבול לא נתקבל אותו אפקט ברור של שוני בין החלקה הדרומית לצפונית. הנתון הבולט מנתוני היבול הינה התוצאה החריגה לטובה של הכנה 3309 שהייתה

מאוד פורייה מבלי לפגוע באיכות הענבים. גם בשנת 2008 כזה זאת הייתה טובה מבחינת היבול אבל לא בקיצוניות כזאת.

בשונה משנת 2008 לא ניתן בנתוני האשכולות משקלם ומשקל הגרגר כל הבודל בין הכנות.

צבע

בחינת עוצמת הצבע מראה כי לכנות 3309 ו 101-14 (מכלואי רופסטריס עם ריפריה) חלשות מבחינת עוצמות הצבע לעומת כל הכנות האחרות.

איור 1 : השפעת הכנות על עוצמת הצבע בענבים.

סיכום

כפי שכתב בפתיח אלו נתוני שנה שנייה ואינם מתאימים אחד לאחד עם נתוני השנה הראשונה. מטרתנו היא לעקוב אחר החלקה שנה נוספת על מנת שנוכל לנתח באופן מעמיק את השפעת הכנות על ביצועי הגפן. יש לבחון את אפשרויות הכנת היין במיקרוויניפיקציה מהכנות השונות.